

הגבלה פיזית של מטופלים

הגבלה גופנית מהווה אמצעי טיפול שמטרתו להגן על המטופל מפני גרימת נזק לעצמו ו/או לזולתו. פעולה טיפולית זו, המסתמכת על שיקול דעת מקצועי, תבוצע רק לאחר שמוצו כל האפשרויות הטיפוליות החלופיות, תוך שמירה על זכויות וכבוד המטופל

❖ הגבלה גופנית של חולה

- 0 הגבלה גופנית של חולה : קשירת גפה/גפיים, ו/או גוף החולה, אל מסגרת המיטה, במטרה
- 0 להגביל את תנועתו, על מנת למנוע אפשרות לנזק עצמי או לזולת.
- 0 קשירת גוף החולה לכורסא על מנת לייצב את ישיבתו ולמנוע את אפשרות החלקתו ונפילתו.
- 0 נדרשת הסכמת החולה או האפוטרופוס שלו, בא כוחו, או הוראת דין, המאפשרת לטפל באדם ללא הסכמתו, כך גם לפני ביצוע הגבלות תנועתיות.
- 0 אם ניתן לקבל את הסכמת החולה או האפוטרופוס שלו להגבלה גופנית, קיימת חובה לקבל הסכמה זו.
- 0 במקרה בו חולה בגיר וצלול מתנגד בצורה מפורשת לטיפול רפואי/ הגבלה, לא ניתן להגבילו בניגוד לרצונו.
- 0 נוהל קשירת מטופל חל על מקרים בהם החולה שלא מדעת עלול לפגוע בעצמו ו/או בזולתו, אם לא תוגבל תנועתו
- 0

❖ הגבלה גופנית ללא הסכמה מדעת

הגבלה גופנית ללא הסכמה מדעת תופעל כאשר :

- 0 אין אפשרות לקבל את הסכמת החולה, נוכח מצבו הגופני או הנפשי.
- 0 אין אפשרות לקבל את הסכמת בא כוחו של החולה
- 0 אין אפשרות לקבל את הסכמת אפוטרופסו של החולה אם הוא קטין או פסול דין.
- 0 לא ידוע למטפל כי החולה או אפוטרופסו מתנגדים לקבלת הטיפול.
- 0

❖ קריטריונים להפעלת הגבלה גופנית של חולה

- 0 הגבלה גופנית תבוצע רק לצורך מתן טיפול רפואי כאשר אין אפשרות מעשית אחרת
- 0 עומדת לרשות הצוות למתן טיפול ולהגנה על בריאות המטופל
- 0 הגבלה תבוצע רק לאחר שניסיונות חלופיים לקשירה נכשלו

❖ ניסיונות חלופיים לקשירה

- 0 הרגעה מילולית, הסברים וניסיונות להשיג שיתוף פעולה עם החולה, סיוע מבן משפחה, ידידים, או מלווים המצויים ליד מיטת החולה, מתן תרופות הרגעה, חדר בידוד עם מוזיקה (בפסיכיאטריה)

❖ הפעלת הגבלה גופנית

- 0 הפעלת הגבלה גופנית תבוצע לחולים המתנגדים לטיפול, מנסים לשלוף צנרת או עלולים לחבל
- 0 בעצמם ו/או באחרים, מתוקף מצב: בלבולי, אי שקט פסיכו מוטורי, התעוררות מהרדמה, חוסר הכרה, פיגור שכלי, תינוקות וילדים קטנים.
- 0 במקרים של חוסר יציבות גופנית בשיבה - לשמירת בטיחות המטופלים, לאחר קבלת הסכמתו

❖ הליך מתן הוראה להגבלה גופנית

- 0 הסמכות למתן הוראה להגבלה גופנית של חולה היא של הרופא המטפל במחלקה.
- 0 כאשר לא ניתן לאתר רופא מטפל תוך זמן סביר, הסמכות למתן הוראה להגבלה גופנית היא של

- 0 רופא אחר במחלקה, או של אחות אחראית המשמרת בתנאי שהיא אחות מוסמכת.
 - 0 במקרים בהם האחיות אחראיות המשמרת אינה מוסמכת, תתקבל ההחלטה על ידי האחיות הכללית, מנהלת החטיבה או המפקחת
 - 0 רופא אחר או אחות שהחליטו על הגבלה גופנית, יודיעו על כך למנהל המחלקה או שלוחו בסמוך ככל האפשר למועד ההחלטה, ויתעדו את בצוע ההגבלה ברשומה הרפואית/סיעודית
 - 0 תוקפה של הוראה להגבלה גופנית ע"י אחות/רופא מוגבל ל- 8 שעות.
 - 0 ההוראה תחודש אחת ל- 8 שעות לפחות ע"י רופא מטפל, בהעדרו של הרופא המטפל ע"י רופא אחר או אחות מוסמכת.
 - 0 אין להגביל את החולה לפרק זמן העולה על 24 שעות ללא אישור מנהל המחלקה או ממלא מקומו.
 - 0 הגורם שהחליט על ההגבלה יתעד את דבר ההוראה ברשומה הרפואית/סיעודית
- ❖ **הליך ביצוע הגבלה גופנית לחולה**
- 0 זיהוי הצורך בהגבלה ע"י אחות או רופא.
 - 0 מתן הסבר למטופל במידת האפשר, לאפוטרופסו/לבא כוחו או לבן משפחתו על הצורך בהגבלה, וקבלת הסכמה במידת האפשר.
 - 0 הגבלת הגפיים תבוצע באופן שימנע סיבוכים או נזק בגין שימוש ברצועות בד חזקות ומרופדות
 - 0 שמירה מפני פגיעות בעור ו/או חסימה באזור החיכוך. לילדים קטנים תעדיף האחיות הגבלת הגפה באמצעות "Boxing Gloves".
 - 0 האחיות תימנע מקשירת פרק כף היד/קרסול לחולים עם עירוי, או שנט לדיאליזה באזור.
 - 0 רצועות הבד, יקשרו אל מסגרת מיטה ולא אל דפנותיה למניעת משיכת הגפיים בעת הורדת הדפנות.
 - 0 האחיות תקפיד על השכבת החולה בתנוחה המבטיחה תפקוד גופני תקין, תוך מתן תמיכה לאיבר הקשור
 - 0 קיימת קבוצת חולים שתכנית הטיפול שלהם דורשת ייצוב ותמיכה לשמירה על תנוחה נכונה בישיבה. פעולת ייצוב מסוג זה תבוצע ע"פ החלטת אחות מוסמכת.
- ❖ **ייצוב ותמיכה תבוצע באמצעות**
- 0 סדין הקושר את גוף המטופל אל משענת הכורסא או במתקנים המיועדים לשמירת יציבות זמנית.
 - 0 הגבלה זו לא תארך מעבר לשעתיים.
 - 0 היה וייצוב ישיבה זה מגביל את החולה בתנועותיו, על האחיות המוסמכות המופקדת על הטיפול בחולה:
 - א. להסביר ולהדריך את החולה/משפחתו
 - ב. לבצע אמן
 - ג. לנמק את הסיבות להחלטה
 - ד. לפרט את האמצעים
 - 0 האחיות תאפשר לחולה תנוחה נוחה פסיכולוגית בטיחותית, כולל תמיכת רגליים.
 - 0 בכל שלבי ביצוע ההגבלה ישמרו שלומם וכבודו של החולה.
 - 0 האחיות תעדיף למקם חולה קשור בטווח ראייתה ושמיעתה
- ❖ **מעקב אחר חולה עם הגבלה גופנית**
- 0 בתחילת כל משמרת תבצע האחיות אמן הצורך בהמשך ההגבלה.
 - 0 איש צוות יבקר אצל החולה מידי חצי שעה על מנת לענות לצרכיו הבסיסיים המיידים.
 - 0 למניעת סיבוכים רווחתו ומילוי צרכיו האישיים של החולה, תאמוד האחיות כל שעותיים את:
 - 0 מצב תנוחתו של החולה
 - 0 מצב העור במקום החיכוך
 - 0 מצב הגפיים
 - 0 הצורך בהמשך הקשירה.
 - 0 מידי שעותיים תשחרר האחיות את ההגבלה למשך 10 דקות ותערוך שינויי תנוחה.

- 0 האחות תתיר את ההגבלה הגופנית לשם ביצוע טיפולים.
- 0 בהסתמך על מצב החולה, רופא מטפל/אחר או אחות אחראית משמרת, רשאים להחליט על
- 0 ביטול ההגבלה. ההחלטה תתועד ברשומה רפואית/ סעודית

❖ **בקרה רישום ותיעוד**

- 0 ההוראה להגבלה גופנית או התרתה תרשם בגיליון הפקודות - ע"י רופא, או ברשומה הסיעודית ע"י אחות, מיד לאחר שנתקבלה החלטה לבצעה.
- 0 הוראת קשירה תכלול:
- 0 א. את שם נותן ההוראה חתימתו וחותמתו
- 0 ב. הסיבות לקשירה
- 0 ג. משך ההגבלה (עד 8 שעות)
- 0 ד. אופן ההגבלה ואמצעיה
- 0 ביצוע הליך מתן ההסבר לחולה /למשפחתו תוך ציון שם נותן ההסבר יתועד ברשומה.
- 0 ביצוע אומדנים לגבי מצב המטופל ושחרור ההגבלה מידי שעתיים, יתועדו ברשומה הסיעודית